

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) homá a lap szerkesztési részét illető közlemények czimzandók.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Évi 16 frt. v. 32 korona / Negyed évi 4 frt. v. 8 korona.
Hónap 8 frt. v. 16 korona / 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona

Egyes száma ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőzp-ntea 33-ik szám.

Egy négyszög centimetryi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Relyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitottéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Helfi Ignác.

Helfi Ignác meghalt. A tulhajtott befelfogás úgy látszik nem szünetel avatalnál sem; mert némely hirlap ír: „az ellenzéknek halott-yan”.

Ez a kifejezés, ha nem czélzatos, akkor szerencsétlen. Vagy azt jelenti, hogy Helfi nem érdemi meg, hogy mindannyian elmondjunk egy isten szavadot sirja felett; vagy azt, hogy az ellenzék teljesen magának foglalja le az életét és emlékeztet.

Igy sem helyes, ugy sem helyes. Helfi tevékenységét, buzgóságát, határozatát közö szoritani. Párthoz tartozott mindig; de a hazának élt. Gondolatai mindnyájunkat termékenyítettek. Megvédése a számkivetésben, mindnyájunkért történt. Küzdelmének tárgya a hazá volt, mely mindnyájunk birtoka.

Az olyan politikai látkör előtt, mint a miyennel Helfi birt, 1867-beu pályá nyílt meg. Széles alapu tehetséggel, sok tudással és nem könnézési vitakozási képességgel rendelkezett ez a férfi. Külföldön szerzett tapasztalataihoz járult egy erős hazafias érzés, melyet a 48-iki tradíciók szent fénye vett körül.

Ilyen előkészület lépcső lehetett volna ránezve a legmagasabb politikai.

De ő nem lépett e lépcsőre. Amikor gyakorlati tudománnyal foglalkozott, mégis azok között foglalt helyet, akiknek a politikai élet nem nyújt egyéni boldogulást. Beérte azzal az önmagával, hogy hűséges ápolója a függetlenségi eszme tűzének. Ebben keveset feladatát, célját, vizsgáztatását és díszességét.

Meg is találta. Kossuth Lajos nagybecsülte. Pártja a vezérek közé sorozta. Ellenfelei tisztelték.

Ugy halt meg, mint egész férfi. Jellemem a sokszor elfajuló pártoskodás csorbát ejteni nem tudott. Há volt hazájához, elveihez és önmagához és megóvta a méltatlan támadásoktól.

Mindig jó magyar volt. Tudása tanári széket szerzett neki Itáliában. Később egy orosz lapot szerkesztett és nyomdátulajdonos lett. De mindig magyar maradt.

Ez egy csodálatos tünemény, mely érdemes az elmélkedésre. A látszat szerint, e férfinak nem volt itthon semmi keresni valója. Családot külföldön alapított. Lapja, üzlete virágzott a külföldön. A hazaföldjéből pedig nem volt egy talpalatnyija. Mégis hazajött.

Mikor elment, husz éves volt. Mikor megjött, negyven éves. Tehát külföldhöz kötötte az ifjúság ábrándja és a férfikor tevékenysége. Ott szerzett barátokat. Ott fejlődtek ki életösztönei. Mégis hazajött.

Mi vonta haza? Onnan, az évezredes dicső kurtusától, hol a bevégzett művészetek lépten-nyomon lebilincselik a művelt ember lelkét, mi vovozta ide, a hol nincsen még kiheverve a hadakozó idők pusztítása?

Elhagyta összeköttetéseit, barátait, tisztelt, szokásait; el a napsugáros eget, az olasz levegő édes illatát és egy ősrégi civilizációt, mely Itáliát a művelt emberiség bölcsőjévé avatta. És mindezt fölcsérélte azzal a nagy sár- és porfészekkel, mit akkor Pestnek hívtak és azzal a félomád képpel, mit akkor a pusztá felmutatott.

Hazajött, hogy negyven éves korában új pályát keressen, kenyérkeresethez lácson, új ismeretséget szőjjön és új viszonyokhoz szokjék. Ah, hiszen ez egy második számkivetés volt az ő hányatott életében!

Mégis eljött.

Eljött; nem azért, hogy felmutassa lelkének sebeit és tapasztaljon rájuk a hazától magas hivatal, kitüntetés és jóllét alakjában: hanem eljött, hogy hirdessen egy ígét jutalom nélkül. dolgozzék önzetlennül a eszméinek új nemzedéket neveljen abban a reményben, hogy ez az új nemzedék talán eljuthat az ígért földre.

Vándor botját keressétek elé és tegyétek a sirjára! Írott betűknél jobban fogja az hirdetni a magyar ember hazaszeretetének mindent felülmuló erejét.

Bartha Miklós.

Helfi Ignác Szamos-Ujvárott született, 1830, március 15 én, tehát a szabadság napján látott napvilágot. Tanulmányait nagy nehézségekkel küzdve végezte addig, a míg véghezvethette. Tizenhét éves korában ugyanis már kénytelen volt enmagát fenntartani a legnagyobb anyagi gondokkal küzdni.

Alföldi városokban tanítókodott s a

nagy küzdelmei közben sem mondott le abbeli vágyáról, hogy tanulmányait befejezze. Végre felkerült Pestre, a hol rögtön kezdett irodalmilag is működni. Itt találta őt a szabadságharc napjai. A márciusi napok alatt ő sem maradt télen. A verbászi táborba állt be, de onnan felebbvalói csakhamar felkülték Kossuthhoz, a hol nagy hasznát vehették rendkívüli nyelvismeretei révén, Kossuth Lajos rögtön nagyon megszerette s rövid idő alatt bizalmára méltatta.

A mikor Kossuth távozott Pestről, magával vitte Helfi Ignácot és Kossuth Lajos mellett volt Debreczenben is, a hol tollal derék szolgálatot tett a szabadságharc ügyének.

Csányi oly sokra becsülte a Helfi tollát, hogy az oroszok ellen írott egyik cikkét proklamációjaként ragasztotta ki Aradon. Világos után Erdélyben bujdosott, de végre is jelentkeznie kellett a kolozsvári „Purgationsgericht” előtt. Itt nem sokat néztek ki a gyermekijü forradalmából s meg is engedték neki, hogy folytassa tanulmányait. Ekkor előbb Pesten, majd Bécsben s végül Páduban tanult. Ezt az időt is felhasználta irodalmi munkálkodásra s ekkor (1854.) írta meg a Világörténet zsebben című történeti tanulmányát a kiadott egy beszélykötetet is: „Mindenféle és semmi” cím alatt s e munkája nemskára második kiadást is ért. Ekközben szorgalmasan és nagy odaadással végezte tanulmányait s Páduban a filozófia tudora lett, majd tanárrá nevezték ki Mantovában.

Az 1859-iki haboru idején összkötötte a székelyek az emigránsokkal. Ezt a rendőrség megtudta s egyzerden felszólította Helfi, hogy rövid tíz óra leforgása alatt hagyja el a várost. Helfi kénytelen volt engedni a hatóságai felszólításnak s távozott; de távozását a lelkes lakosság nagy tüntetésre használta fel, úgy, hogy kivonulása valóságos diadal volt. Most Milanóba ment, itt nyomdát szerzett magának s Alleanza című lapjában a magyar, a velencei, római és a lengyel emigráció érdekeit szolgálta.

Kossuth Lajos folyton kiváló figyelmére méltatta Helfi, a ki 1867-ben sem tért haza, bár a kiegyezés megkötése után kénytelen volt a lapját használni. 1769-ben új lapot indított: A magyar — magyar-t. Helfinek ebből a lapjából 1870 júliusáig tizenhatsz szám jelent meg. A Rochefort Lanterne-jé szemléiben — sőt alakjában szerkesztette ezt a lapot, a melyben rendkívül éles és heves támadásokat intézett a kiegyezés s annak minden létrehozója és híve ellen. Utóbb eladta a nyomdáját és Angliába utazott.

Azalatt, a míg ő Angliában volt, idehaza a szent-lőrinci kerület előbb Kossuth Ferenccet választotta meg képviselőjének, majd miután Kossuth nem fogadta el a mandátumot, Helfi. Helfinek ekkor csak súlyos anyagi áldozatok árán lehetett haza jönnie, de mégis részánia magát, haza jött s mint szélsőbali képviselő itthon szolgálta tovább a szabadság ügyét a képviselőházban, hol igen hamar nagy tekintélyre tett szert.

Helfi Ignác nagyon mértékletes életet élt. Vasszorgalmu ember volt, aki napon-

ta 10—12 órát dolgozott. Búszkeségét és egyedüli szorakozását a gellérthegy nyaralójának kertje képezte, melyet ő maga ápol.

Politikai hírek.

A kiegyezési provizórium. Ma nyújtja be a kormány a képviselőházban a kiegyezési provizóriumról szóló törvényjavaslatot s egyidejűleg az osztrák képviselőházban is előterjeszti a megfelelő javaslatot az osztrák kormány. A javaslat, mint tudósítónk Bécsből táviratozza, két paragrafusból áll; az első a kvóta, a vám- és kereskedelmi szerződés, a bankügy és a fogyasztási adókra vonatkozó összes eddig fennállott törvényes intézkedéseknek 1898. december 31-éig való meghosszabbítását mondja ki, míg a második szakasz a végrehajtási záradékot tartalmazza. Valószínű, hogy a magyar törvényjavaslatban a két paragrafus közé még egy harmadik fog közbekeltetni, a mely kimondja, hogy e törvény hatályát veszti, ha Ausztriában az ugyanily tartalmu törvény a kelendő időben és alkotmányos uton létre nem jön.

Gróf Andrássy Gyula a fuzióról. Gróf Andrássy Gyulának a kiegyezésről írt tanulmányának most megjelent német kiadása már figyelembe veszi a magyar belpolitikában időközben beállott változásokat. A magyar kiadás megjelenése óta létrejöttek a magyar tisztképzésről szóló törvények, ami által ledőlt az a közjogi akadály, amely szabalelyt pártot a nemzeti párttól addig elválasztotta. Andrássy ennél fogva kihagyta (s hangaulyozza, hogy örömet hagyta ki) a német kiadásból az Apponyi közjogi aspirációi ellen intézett polemiát. A kihagyott rész helyett a megváltozott parlamenti helyzettel foglalkozik. Szívesen konstatálja, hogy közjogi válaszfal nincs többé a szabadelvű párt s a nemzeti párt között. Csupán a fuzióra vonatkozó közjogi akadály, s ez a füzöl. Az időközben történtek nagy mértékben javították politikai és parlamenti helyzetünkön. Van immár az országban egy komoly, számbavehető, multal s tekintéllyel bíró párt, amely, ha ugy kívánna a parlamenti kormányrendszer szoleme, akár holnap is átvethetné a mostani többségtől a kormányzatot, a nélkül, hogy ez a monarkia válságát jelentené, s a nélkül, hogy a koronának és miatt a közös ügyek dolgában olyan politikát kellene elfogadnia, amelyet Ausztriában nem tudna keresztülvinni. A szerző lelke mélyén örül ennek, bár a szabalelvű pártnak tagja. Helyesnek tartja, hogy a szabalelvű párt áll az ügyek élen, mivel ő bírja a korona s az ország bizalmát; de szerencsétlenségnek tartja ugy az országra, mint magára a többségre nézve, ha a szabalelvű párt pusztán azért kormányoz, mert más posszibilis kormányzó párt nincsen. Gr. Andrássy Gyulának e fejtegetései élénk figyelmet keltenek politikai köreinkben.

A főváros költségvetése.

Lampl Hugó főszámvévo elkészült a székesfőváros jövő évi költségvetésének tervezetével s legközelebb már megkezdik annak tárgyalását. Eszerint 713.141 forint defizitje lesz. A főszámvévo így állítja fel a végszámokat: Rendes bevételek: 15,940,705 forint. Rendkívüli bevételek: 221.600 frt. Összes bevételek: 16,162,305 frt.

Rendes kiadások: 16,142,128 frt, rendkívüli kiadások: 733,318 frt, összes kiadások: 16,875,446 forint. A hiány tehát: 713.141 frt.

A kiadások főbb tételei ezek: Közigazgatási személyzet fizetése és lakbéré 1,842,793 forint. Hivatalos helyiségek szűksége 270,390 frt. Nyugdíjak 235,600 forint. Vizezeték 596,359 frt. Vám és jövedékezelés 407,547 frt. Töketörlesztés 740,772 frt. Kamatok (kölcsönök után) 2073236 forint. Utak, térek, építési, kövezési és jó karbantartása 1,794,000 forint. Utezak és terek világítása 219,660 forint. Közvágóhid és marhavásár 279,493 frt. Vásárcsarnokok 263,588 forint. Tűzoltási kiadások 195,269 frt. Államrendőrség járulék 894,570 frt. Közegészségügyi kiadások 158,359 forint. Vallástgyi kiadások 196,892 frt. Iskolák (10 tételben) 2,726,667 forint. Állandó katonabeszállásotás 355,550 frt. Rendkívüli kiadások (ebben 100,000 frt, 1892—94. kolerakiadás és 100,000 frt előre nem látott kiadás) 733,318 forint.

A bevételek főbb tételei ezek: Községi adópótlék állami egyenes adó után 3,150,009 forint. Házberkrajcárók 1,475,000 frt. Fogyasztási adópótlék 1,765,870 forint Állami ital-mérésí jövedékből 750,000 forint. Kövezet-vámból 1,637,762 forint. Fogyasztási vonalon kívül hében kezelt állami adókból 314,000 forint. Haszonbérékből 203,797 forint. Nyilvános területet használatra 200,092 forint. városi földök 135,520 forint. Vizezetékből 1,441,175 forint. Városi közraktári tey 291,483 forint. Építészrendőri díjak 297,530 forint. Közvágóhid és marhavár 552,650 forint. Vásárcsarnokok 448,636 forint. Iskolákból (összesen) 300,502 forint. Telekátirátási díjakból 520,000 forint. Ház és lakásbérékből 1,140,240 forint. Cselekvő tökéből 299,583 forint. Katonabeszál. költs. megtérítése 243,347 forint. Rendkívüli bevételekből 221,600 forint. Ingatlanok értékesítése 160,000 forint stb.

Az igazság érdekében.

Köztudomású dolog, hogy a „Székely-Udvarely” mellett egy lapféltgyelből bizottság figurált; az is már ismeretes, hogy engem legelőbb kapott jog alapján lemondásra kényszerített, mert fizetett rabzolgát nem vagyok, mely vakon engedelmeskedni tartozik minden zsarnoki parancsnak.

Hogy legelőbb kapott volt a bizottság joga, nyilván való a belügyminiszteri leiratból, mely a lap általánlyát s a felügy. bizottság működését csak a jövő 1898-ik évre hagyta helyben, illetőleg erősitette meg.

Egy hete annak, hogy a most már vi-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1897. Október 12.

Bánk Bán.

Irtá: Salvini Gusztáv.

(Vége.)

Ami a jellemeket illeti, azt mondom, hogy csak Shakspeare tudta volna őket így megrajzolni. Az elsőből az utolsó szöig közzéteszek önmagukhoz. — Legmegindítóbb Melinda alakja, a kinek sorsa Katona fölkiadását csalja ajkaimra, hogy nincs a világon más, csak hazugság és árulás. Ez az eszményi feleség, mint Desdemona, nem a szemével, hanem a szívével szeret. Férfje valóságos féltisten. De éppen, mert ez a két nemleges lény annyira megértette egymást, hogy reájuk a gonoszszag szelleme, hogy elszá-
lta őket egymástól. Sorsuk bizonyosság arra, hogy nincs igazi boldogság a földön. Melinda karakteréhez akár Shakspeare is oda tehetné az aláírást. Azt hittem, hogy nincs más író a világirodalomban, aki Cordéliákat, Inogé-
netet és Desdemónákat tudna megalkotni. De Melinda közéjük tartozik az örök nőiség pantheonjába.

A tragédiának másik szimpatikus alakja a szegény öreg Tiborez, aki az akkori magyar népet jelképezi. Éa épp, mert ilyen szimbólum, általános emberi vonás; találunk benne. Nyomora az egész emberiség nyomora s jaj-
zaván a szenvedő és elnyomott emberiség lel-
kéből törnek elő. A vén Miklós bán és, öcsese

Simon az elvesztett hatalmat képviselik, a melyet egyre vissza akarnak kaparítani, de

czéljukat el nem érhetik, mert nagyon is — becsületesek. Gertrudisz bezzag azonnal

kezébe ragadja a hatalmat, épp, mert nem éppen becsületes. Bánk Bán a tragédia hőse. Szíve az érzések egész világát foglalja magában. De mindannyin uralkodik a hazaszeret, a mely a király személye iránt való végtelen tisztelőben csúcsosodik ki. Katona a hazafi és a férj küzdelmét, a haza és az egyén becsülete közti ellentétet oly emberben mutatja be, a kiben bölcselkedő, emelkedő lélek lakozik. Bánk nem Hamlet, de van benne a shakspearei hősből; egy vonás, a mely különben az egész emberiségnek sajátossága. Bánknak örül a lelke, hogy megölte a királyt, de az emberi társadalom rabja a rög-
höz kötött test így szólal meg benne a gyilkosság után:

... de ne tapsolj, hazám —

Mert jól tudja, hogy derék cselekedetet mivelt a nagy lelkek itélete, de gyávaságot a közönséges emberek konvenciói szerint. A helyzet, a melybe Katona ezt a szerencsétlen embert állította, oly mélyen megindító és a tragikus meghasonlás olyan klasszikus és kétségbeesésének jalkiáltásai olyan megragadóak, hogy sok tekintetben a szegény kitaszított, elzútt Lear király hatalmas fájdalomtöréseire emlékeztetnek. Bánk nagyságára jellemző az is, hogy ezt a mondatát: „Nincs a teremtésben vesztes, csak én”, a király szándékkal mentegőtőzésre magyarázza, hogy így neki megbocsáthasson, mert maga is fel a hatalmas nagyuról. Bánk lelkét Melinda

után legjobban Tiborez ismeri, a ki a többi közt azt mondja:

... ha tán asszonyt nem ismert volna, ugy Ő angyal is lett volna földeden!

Bizony ebben a földi világban épp a szentek azok, a kik legelőbbet szenvednek.

Minden nemzet költői megénekelték nagy nemzeti hőseiket, de egyet sem ismert a sok között, a ki Bánknál nagyobb hazafi volna. Bánknál, a ki egész nemzetének fájdalmát hordozza szívében. Nem hősk módjára csatában, hanem szent mártírként önként akarja életét áldozni a hazáért, a mikor szilárdult eltekeli, hogy megöli a királyt. Éa nagy lelkét mutatja az is, hogy van ereje szerencsétlen feleségének egy utolsó csókkal adni bocsnátát. Ez a vonás az, a miért inkább Hamlet, mint Oresztész, ezért Bánk ő és nem Othello s ez az, a miért ezt a szerepet örömmel iktatom shakspearei szerepeim sorába.

Bánkkal bevégeztem a tragédia anyag-
lainak sorát. Most a démonok, a gazok kö-
vetkeznének, azaz Ottó, a semmirekellő, Bi-
berach, ez a kedélyesen cinikus gazfickó és végül a galád Gertrudis, a tragédia gonosz szelleme. Ottó a színész akkor fogja igazán jól játszani, ha a közönséget erre az önkén-
telen mondatra kényszeríti:

— Hogy szeretnék arczul tni!

Van benne valami, a mi ugy távolról emlékeztet a régi rómaiak romlottságára; csak hogy a római hercegeknek volt bátorságuk meghalni s Ottó még ehhez is gyáva. Bizonyos vagyok benne, hogy ha nem hercegi nyoszolyában születik, a galyák népes-

ségét gyarapította volna. Egyébként nem esett messze a merániak fájától.

Ottónál még Biberach is külömb. Ő is közönséges gazember, a ki pénzért mindenre képes, de legalább élmés, ravasz fickó s nem ijedne meg a magáárnyékától, ha nagyon sarokba szorítanak.

Az emberiség e két süpredékén kívül a tragédia legfeketőbb alakja Gertrudis, eza nőalakba bujt hiéna. Iszonyu gyűlölet töltötte el Katona szívét nemzetének ellenségei és megrontói ellen, hogy így megtudta alkotni ezt az alakot. A mint, hogy végtelen szeretet töltötte őt el, a mikor megformálta Bánkot, a szabadított. Milyen ellentétes, végletes jellemek, milyen külömböző ecsettel dolgozott Katona, a mikor ezt a két típust megfestette! Éa ebből a nagy ellentétből született a negyedik fölvonás óriási jelenete, a haza szeretetének és a haza gyűlöletének ez a hatalmas megtestesítése. Ime az igazi drámaíró, a ki páratlan ihlettel és erővel alkotja meg a tragédia főjelenetét, szinte bele-
gyúrtve ebbe az egy jelenetbe az egész tragédiát. Ez a véres asszony még halála per-
czében sem tagadja meg magát. Ártatlanul halok! — hazudja akkor is, hogy nevén ne tapadjon szenny az utókor szeméiben.

Az összes jellemektől elkülönözve áll Petur, a magyar nemzet szenvedélyének és tüzeinek ez az inkarnációja. A temperamentumnak ez a nagy heve külömbözteti őt meg Bánktól, a kivel együtt két nagyszabásu magyar típust képviselnek, Petur csu, a határozottság, Bánk csupa elmélkedés; Petur cselekednek gondolkodás nélkül is, Bánk csak

hosszas tépelődés után szánja magát a tetterre. Petur gyönyörű jellem, egyben szimpatikus és imponáló, s a külföldön is mindentűt hatalmas erővel fogja megragadni az embereket, ha ábrázolója jeles színész és mindenkéffélt a magyar jellemmel szemes lesz. S bizony mondom, ha Bánk nem volnék, Peturszeret-
nék lenni.

De most már elég a tollforgatásból, a mi nem az én mesterségem. Ha valamit kifeledektem a Bánk Bán-tárczámból, megjelhetik majd a Bánk Bánomban a színpadon, mert ott az én helyem.

Az atya büne.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

VI.

(Folytatás.)

(21.)

Előbb a rosszaz jóvá kell tenni, és a bűnösnek meg kell szenvedni azért a bűnért, mely a maga életére árnyékot vetett.

A Sir Gáspár arca elvörösödött, aztán halvány lett.

— Asszony, milyen képtelenségeket beszél! mondá haragosan. Én nem követtem el bűnt!

— Maga nem — de mások igen. Éva tudja; és az igazság végre kiderül. Ne féljen semmit!

Éva eleresztette az ifju kezét, majdnem ellökte azt magától, és elfordult lesántikálva az uton.

— Álljon meg, kiáltá Agáta — nekem is jövedüljön valamit! A multkor pénzt ígért, végrendelet után öröklést — és megkaptam,

Sz. 1526—1897.

833. 1—1.

Árlejtési hirdetmény.

A kolozsvári róm. kath. egyházközség által a kolozsvári Fő-téren és a Szentegyház-utca folytatásában építendő 6 lakóházhoz szükséges: kőmives, kőfaragó, ács, bádogos, vasneműek, padolat, palafedő, kövező, asztalos, lakatos, mázó és üveges munkák elkészítésére és szállítása iránt, a következő feltételek alatt nyilvános pályázat, illetőleg árlejtés hirdettetik.

1. Az árlejtésben résztvehetnek minden azon szakértő, hazai iparosok, kik üzletük folytatására hatósági engedéllyel bírnak.

2. Ajánlat tehető az összes munkákra, egyes munka-csoportokra, vagy pedig egyenként külön-külön bármely munkára.

3. A készíttendő munkákra vonatkozó minden egyes költségvetési kivonat 2 frt lefizetése mellett vállalkozóknak rendelkezésükre fog bocsátatni és kötelesek abban egységeiket és az esetleges % engedményt beiktatni és a végösszeget, úgy számjegyekkel, mint betűkkel kiírni.

4. Csakis azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek a kiszolgáltatott eredeti iven nyújtattak be.

5. Távirati úton küldött ajánlatok nem fogadtatnak el.

6. Az 50 kros bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatokat folyó évi 25-én déli 12 óráig, a kolozsvári róm. kath. egyházközség plébánia hivatalához nyújtandók be; később érkezett ajánlatok nem fogadtatnak el.

7. Tartoznak az ajánlattevő vállalkozók a szerződési általános feltételeknek megfelelően az ajánlati összegnek 5%-át bántárpénz gyanánt a kolozsvári róm. kath. egyházközség pénztárána letenni és az erről szóló nyugtát az ajánlatához csatolni.

8. Fentartja magának az építendő egyházközség a jogot, hogy ajánlattevő vállalkozók közül a jutányosságot szemlélve tartva a munka végrehajtásával azt a vállalkozót bizza meg, kihez a jó és helyesen készített munka teljesítése iránt a legjobb bizalom van, sőt azt is fentartja, — hogy egy ajánlatot sem fogadva el, újabb árlejtést hirdessen.

9. A munkákra vonatkozó, általános és különleges vállalati feltételek és tervek, Kolozsvárt a plébánia-hivatalban, Budapestén Alpár Ignác építész irodájában (VII. ker. Almásy-tér 15. szám alatt) megtekinthetők, ugyanott fognak a munkakivonatokat a jelentkező vállalkozóknak kiadni.

10. A vállalati általános- és különleges feltételek tudomásul vétele és elismerése végett ugyanott minden ajánlattevő vállalkozó által előzetesen aláírandók lesznek.

11. Kőmives munkák vállalkozója tartozik az építkezés helyén, jelenleg fenálló régi épületeket lebontani, az összes törmelékelt eltávolítani s jogában áll a falazáshoz alkalmas és a művezető építész által jónak talált anyagot az új épületek alapjainál esetleg pinczejénél feldolgozni, a többi építési alkatrészeket pedig értékesíteni, — mely kedvezményért megajánlandó összeget ajánlatában felemlíteni tartozik.

12. A bontási munkák a Szentegyház-utcai oldalon, az ajánlatok elfogadása után azonnal megkezdendők, a főtéri épületek lebontása azonban csak 1898. évi április hó 5-én kezdhető meg, a munka pedig olyképen folytatandó, hogy az összes új épületek a jövő 1898. évben fedél alá jöjjenek és 1899. év október 1-ére teljesen elkészüljenek.

13. A beérkezett ajánlatok a kolozsvári róm. kath. egyházközség plébánia hivatalánál 1897. évi október 25-én délután 2¹/₂ órákor fognak nyilvánosan felbontatni.

Kolozsvárt, 1897. október 10-én.

Az egyházközség nevében:

Bíró Béla,
apát-plébános,
Nagy Kálmán,
egyház-gondnok.

Brassó-Hosszúfalusi közuti vasút.

Sz. 707—897.

834. 1—2.

Pályázati hirdetmény.

A Brassó-Hosszúfalusi közuti vasutnál a pálya-felügyelői állás megüresedett, miért is ezen állásra ezennel pályázat hirdettetik.

A pálya-felügyelő havi fizetése 40 frt, mely alkalmas szolgálat teljesítése után fokozatosan 50 forintig emelkedik.

Ezen állásra csakis oly egyének pályázhatnak, a kik hasonló állásban már valamely hazai vasutnál szolgáltak, miről a bizonyítványok, valamint az erkölcsi magaviseletüket és iskolai képzettségüket bizonyító okmányaik sajátkezűleg írt folyamodvány kíséretében folyó évi október hó 31-ig a Brassó-Hosszúfalusi közuti vasut ügyvezetőségéhez (Brassó főter, lensor 27. sz.) benyújtandók.

Brassó 1897. évi október hó 8-án.

Az ügyvezetőség.

Sz. 225, 226—897

836. (1—1.)

bvg. h.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-udvarhelyi tekintetes kir. törvényszék 1897. évi 3811 és 3541. polg. sz. végzése következtében Dr. Kovács Mór sz.-udvarhelyi ügyvéd által képviselt Székely egyleti I. takarékpénztár javára petekai Nagy Ferenc s társai ellen 255 frt és 140 frt s jár. erejéig 1897. évi július hó 22-én fogantatott kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 729 frt 40 krra s 380 frt 40 krra becsült I. Nagy Ferencnél 3 bival, 18 szekér trágya, II. Szabó Sámuelnél 4 ökör, 8 szekér szén, 1 szekér, III. Ifj. Jakab Sándornál 2 kanca-csikó, 1 tehén s többféle gazdasági eszközök, IV. Gergényi Pálnál 2 ökör, V. Bíró V. Andrásnál 2 bival 2 ökör borjú ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. bírói végzés 1947 és 1948—897. számú végzése folytán 255 frt és 140 frt tökéletesítés s járuléka erejéig a közégi káznál Potken leendő eszközölésére 1897. évi október hó 16-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Oklándon, 1897. évi szept. hó 12. napján.

Lőrinczi Károly,
kir. bír. végrehajtó.

A legjobb forgalmu helyen

egy

házastelek

üzleti helyiséggel azonnal eladó.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

785. 4—3

Egy jámbor ló

szekérrel vagy anélkül

835. 1—3

eladó.

Czim a kiadó-hivatalban.

Műfestészethez ön-csőben különböző festékek- és ecsetek.

FESTÉK KERESKEDES!

IFJ. PERE ISTVÁN

Kolozsvárt, Hid-utca 29. szám, a Postával szemben.

Szolidan kezelve nagy választékban kapható

vegyszeri- és földfestékek,

kence, olajok, anyagárak és fapáczok, épület-, butor-, kocsi-, vas- és bőr-lakkok.

Porcellán zománcz festékek.

Mosható takarékos parkett padló-fényezés és fényező. Borostyánkő-olaj lakk és szesz-lakk padló-festékek. Érc-lakkok, arany-, ezüst és színes bronzok

Olajban tört különböző kész festékek.

Festő-, mázó-, vonalzó-, eresz-, eloszó-, író-, toll-, stb. ecsetek. Carbol mész, Kátrány, Cement, Gipsz, Carbolineum, Fertőtlenítő áruk.

Mindenemű festés, mázolás és aranyozáshoz való kellékek.

Denaturált és tisztított szesz.

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Brunolin butorbeeresztő- és szalmakalap lakkfesték.

A „Nemzetközi baleset ellen biztosító

részvénytársaság

821. 2—8.

elfogad ezentul baleset elleni biztosításokat gyermekekre is

s. p. következő módokat szerint:

1. mint egyszerű biztosítás;
2. mint feltételes díjfizetésű biztosítás;
3. mint díjvisszatérítés mellett való biztosítás.

Felvilágosításokkal készséggel szolgál:

Erdélyrészi vezérigazgató Kolozsvárt.

Vezérfelügyelő: Székula Ákos.

K Ö H Ö G É S,

rekedség és elnyalkasodás ellen a legjobb hatás szer a RÉTHY-féle

pemetofüczukorka,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 kr-ért bérmentve küld.

RÉTHY BÉLA

gyógyszerész Békés-Csabán.

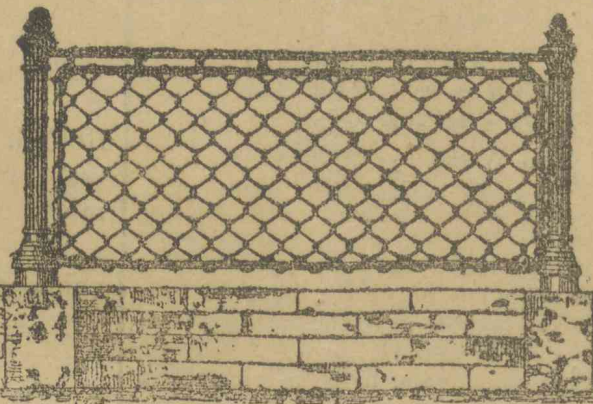
Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláírásom látható.

Az 1896. évi budapesti kiállításon „jó munkáért” kitüntetve.

LÉBER GYULA

ELSŐ ERDÉLYI SODRONY SZÖVETFEONAT ÉS SZITAÁRU GYÁRA.

Kolozsvárt, Torda-utca 9. szám alatt.

Ajánlja minden e szakra való munkát, u. m. kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, szőlőházak, stb. bekerítéséhez való gépfonalt; majorsági udvarok fonattal való befonását; pinze, padlás, ablak világossági magtár- és éléskamra ablakok rostélyzatát áthányó rostak, szén, kocsz, kavics válogatásához; szikra-fogók gépekhez. Zöldre festett légszűrő, szelölő- és lövegerostak. Backer-féle rostak és egyébféle használatra vas- réz- és cín-szövetek, Kruppa-sodrony szegélyzetek különféle mintákban, fakterbe foglalt rostak és sziták, ruganyos agyvető (matrác), sodrony-lábterítők. Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgál.

A nagyérdemű helyi és vidéki közönség becses pártfogását kérve

817. 12—20. kiváló tisztelettel LÉBER GYULA.

Csucsai jó minőségű

hasáb búkkfa,

nem usztatott

Egy vagon 100 métermázsa Kolozsvárt házhoz szállítva 58 frt, Csucsán helyt 38 frt vagonba rakva.

Megrendelhető Csucsán, akár Kolozsvárt:

a kolozsvári Hitelbank s társai

csucsai faüzletének utódánál:

GÁL SIMON („Korona“-vendéglő.)

(Csucsáról rendelve 10 forint előleg küldendő.)

771. (9—x.)

HASZONBÉR.

GEREND-KERESZTURON

Aranyos-Torda megyében,

a gyéresi vasuti állomástól körülbelül 12—14 km. távol,

jó ut közelében fekvő,

körülbelül 600 kath. hold egy tagban,

tanyával ellátott birtok

hosszabb időre is kiadó.

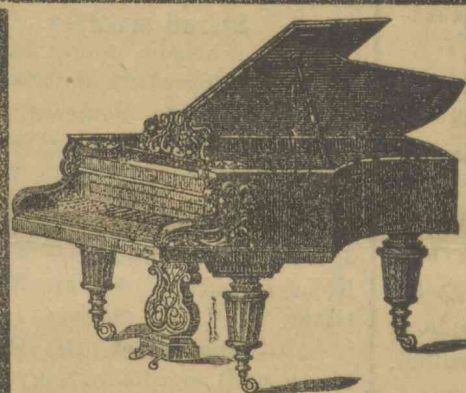
A birtok kizárólag szarvasmarha, lótenyésztésre és tejgazdaságra alkalmas. A haszonbér 1898. mártius elsején esetleg már 1897 év végén megkezdhető.

A birtokon 200 szekér kitérő szén is eladó.

Értekezhetni lehet Tiboldy Dénes gazdatiszt ural Gerend-Kereszturon, posta Maros-Ludas.

828. 2—15.

Báró Kemény Béla.

TRISKA J.

KOLOZSVÁRT.

Ajánlja sétater-utca 12. sz. alatt

1. sz.

ZONGORA, HARMONTUM

ÉS

CZIMBALOM

nagy raktárát

a helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe, hol a legkisebb gyárakból vannak zongorák raktáron, a melyek 350 frttól 1200 forintig terjedő árakban — 6 évi jótállással — részletfizetésre is kaphatók. Vannak raktáron iskolai és templomi célra harmoniumok, valamint Schunda-féle czimbalomok 80 frttól 300 frtig, szintén igen nagy választékban és gyári áron kaphatók.

Mindenemű zongora és harmonium javítás elvállaltatik s a zongora-hangolások a czég alkalmazottja: ZIERHUT JÓZSEF a budapesti Zene-Conservatorium volt hangolója, a legpontosabban eszközöl.

50. 30—*. Szíves pártfogást kér TRISKA J.

A Kolozsvári közuti vasut a. t. mint a Magyar Általános Hitelbank szénoztályának képviselőisége.

Helyi iroda: Balmazújváros u. 6. Raktár: Városi melletti, saját telepen.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a magyar általános hitelbank szénoztályának képviselőisége s illető urikany-szilvölgyi (Inpányi) község bányából származó s alatt osztályozott szénanyagok kizárólagos eladásával bizattunk meg.

Eladási területünk:

1. Kolozsvár város és vidéke;
2. Kolozsvár—Mezőtelegd;
3. Kolozsvár—Deés—Zilah;
4. Deés—Beszterce;
5. Kolozsvár—Gyéres—Kocsárd—Tóvis—K. Kapus;
6. Gyéres—Torda;
7. Kocsárd—Marosludas—Marosvásárhely—Szászrégen;
8. Marosludas—Beszterce;
9. Tóvis—Gyulafehérvár—Piski—Petrozsény;
10. Gyulafehérvár—Zalatna;
11. Piski—Vajdahunyad.

Az eladásra kerülő elismert kitérő minőségű szén követhető osztályozás szerint szállítatik:

1. Lupényi darabos szén.
2. „ salon szén.
3. „ kocsi szén.
4. „ dió szén.
5. „ rostált akna szén. I.
6. Lupényi portment. akna szén H.
7. „ akna szén H.
8. „ dara szén.
9. „ raktári perszén.
10. „ kovácsolt szén.

Azonkívül elfogadunk megrendeléseket:

I. a felső-sziléziai (zaborezi) bánya dió perszén I. a „ kocsz, szállításra.

Az eladás helyét Kolozsvárt bérmentve házhoz szállítva többi állomásokra Lupény állomáson kocsiakba rakva, esetleg megállapodás szerint rendeltetési állomásra bérmentve eszközöltetnek.

Árakkal, méltányos szállítási feltételekkel s egyéb a szénoztályára vonatkozó felvilágosítással bármikor s postafordulattal szívesen szolgálunk.

Pontos, gyors és kifogástalan szállításra királó gondot fordítunk. Megrendelések csak hozzánk ezimzendők.

Kolozsvár, 1897. évi június havában.

A kolozsvári közuti vasut a. t. mint a

Magyar Általános Hitelbank szénoztályának képviselőisége.